

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

30 juni 2009

30 juin 2009

VOORSTEL VAN RESOLUTIE

**betreffende de opheffing van de
uurbeperkingen voor het seniorenbiljet**

(ingediend door de heren André Perpète en
Bruno Van Grootenbrulle)

PROPOSITION DE RÉOLUTION

**concernant la levée des restrictions horaires
applicables au billet senior**

(déposée par MM. André Perpète
et Bruno Van Grootenbrulle)

cdH	:	centre démocrate Humaniste
CD&V	:	Christen-Democratisch en Vlaams
Ecolo-Groen!	:	Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales – Groen
FN	:	Front National
LDD	:	Lijst Dedecker
MR	:	Mouvement Réformateur
N-VA	:	Nieuw-Vlaamse Alliantie
Open Vld	:	Open Vlaamse liberalen en democraten
PS	:	Parti Socialiste
sp.a	:	socialistische partij anders
VB	:	Vlaams Belang

Afkortingen bij de nummering van de publicaties:

DOC 52 0000/000:	Parlementair document van de 52 ^e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer
QRVA:	Schriftelijke Vragen en Antwoorden
CRIV:	Voorlopige versie van het Integraal Verslag (groene kaft)
CRABV:	Beknopt Verslag (blauwe kaft)
CRIV:	Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaald beknopt verslag van de toespraken (met de bijlagen) (PLEN: witte kaft; COM: zalmkleurige kaft)
PLEN:	Plenum
COM:	Commissievergadering
MOT:	Moties tot besluit van interpellaties (beigekleurig papier)

Abréviations dans la numérotation des publications:

DOC 52 0000/000:	Document parlementaire de la 52 ^{ème} législature, suivi du n° de base et du n° consécutif
QRVA:	Questions et Réponses écrites
CRIV:	Version Provisoire du Compte Rendu intégral (couverture verte)
CRABV:	Compte Rendu Analytique (couverture bleue)
CRIV:	Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (avec les annexes) (PLEN: couverture blanche; COM: couverture saumon)
PLEN:	Séance plénière
COM:	Réunion de commission
MOT:	Motions déposées en conclusion d'interpellations (papier beige)

Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers

Bestellingen:
Natieplein 2
1008 Brussel
Tel. : 02/ 549 81 60
Fax : 02/549 82 74
www.deKamer.be
e-mail : publicaties@deKamer.be

Publications officielles éditées par la Chambre des représentants

Commandes:
Place de la Nation 2
1008 Bruxelles
Tél. : 02/ 549 81 60
Fax : 02/549 82 74
www.laChambre.be
e-mail : publications@laChambre.be

TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

Het seniorenbiljet werd in het voorjaar van 2000 ingesteld; sindsdien maakt een zeer groot aantal 65-plussers er dankbaar gebruik van.

Indertijd kon die bevolkingsgroep voor het bescheiden bedrag van 100 Belgische frank een treinkaartje kopen voor een heen- en terugreis naar om het even welke bestemming in België.

Die nieuwe tariefregeling was dan ook onmiddellijk een schot in de roos: in het eerste jaar — van juni 2000 tot juni 2001 — heeft bijna 1,8 miljoen reizigers er gebruik van gemaakt¹.

Jammer genoeg werd het seniorenbiljet al snel het slachtoffer van zijn eigen succes, waardoor de NMBS prompt besliste het gebruik ervan in de tijd te beperken. Zo konden de ouderen reeds in de zomervakantie van 2001 het voordeeltarief van het seniorenbiljet niet langer in het weekend genieten, bijvoorbeeld om naar zee te sporen.

De NMBS heeft dus al snel beslist het seniorenbiljet uit te hollen en het van zijn aantrekkelijkste troeven — de lage kostprijs en de onbeperkte gebruiksmogelijkheden — te ontdoen.

Momenteel kunnen senioren dat voordelige seniorenbiljet trouwens nog steeds niet gebruiken in de week-ends van juni, juli en augustus, noch op bepaalde dagen in september², noch tijdens welbepaalde weekends.

Die beperkingen zijn betreurenswaardig, omdat ze talloze ouderen ervan weerhouden het voordelige tarief ten volle te genieten in de schoolvakanties, terwijl zij net dan bijvoorbeeld een weekend aan zee met hun kleinkinderen zouden kunnen doorbrengen.

Het seniorenbiljet is dus een som van paradoxen: enerzijds is het vervoerbewijs het slachtoffer van zijn eigen succes omdat het degelijk en voordelig is, terwijl anderzijds de NMBS het minder aantrekkelijk wil maken door het gebruik ervan aan urenbeperkingen te onderwerpen.

¹ Zie "SNCB: train de nuit pour seniors", *La Dernière Heure*, 22 augustus 2001.

² Zie Algemene voorwaarden van de NMBS, Deel I, artikel 44, dat onder meer beschikbaar is op de website van de NMBS: www.b-rail.be.

DÉVELOPPEMENTS

MESDAMES, MESSIEURS,

Depuis sa création dans le courant du printemps 2000, le billet senior a conquis un très large public au sein des plus de 65 ans.

À l'époque, cette frange de la population pouvait, pour la modique somme de 100 francs belges, bénéficier d'un aller-retour en train vers n'importe quelle destination en Belgique.

Le succès de ce système tarifaire fut dès lors immédiat puisque dans sa première année, de juin 2000 à juin 2001, ce sont près d'1,8 millions de voyageurs qui ont utilisé cette nouvelle offre tarifaire¹.

Malheureusement, le billet senior se retrouve rapidement victime de son succès et la SNCB décide promptement d'y joindre des restrictions horaires. En effet, durant les grandes vacances 2001, il n'était — déjà — plus permis aux seniors de bénéficier de ce tarif préférentiel le week-end, pour se rendre à la mer.

La SNCB a donc rapidement décidé de vider le billet senior de sa substance qui était, à l'époque, le coût très bas à l'achat et la possibilité de l'utiliser sans contrainte.

À l'heure actuelle, il n'est d'ailleurs toujours pas possible aux seniors de bénéficier de ce titre de transport avantageux pendant les week-ends de juin, juillet, août et une partie du mois de septembre² et certains week-end spécifiques.

Ces restrictions s'avèrent regrettables. En période de vacances scolaires, de nombreux seniors ne peuvent, en effet, pas profiter pleinement d'un tarif avantageux qui leur permettraient d'emmener, par exemple, leurs petits enfants passer un week-end à la mer.

Le billet senior est donc frappé d'un énorme paradoxe: victime d'un grand succès, témoignant de sa pertinence et de son intérêt, la SNCB le grève de restrictions horaires, visant à le rendre moins séduisant.

¹ Voir "SNCB: train de nuit pour les seniors" DH 22/08/2001.

² Voir Conditions générales de la SNCB, fascicule I, article 44, disponible, entre autres, sur le site Internet de la SNCB: www.b-rail.be.

In de Kamercommissie voor de Infrastructuur, het Verkeer en de Overheidsbedrijven³ werden de jongste jaren talloze vragen gesteld over de uurbeperingen van het seniorenbiljet. Jammer genoeg is het daarbij gebleven.

Zoals nog altijd in de algemene voorwaarden van de NMBS met betrekking tot die vervoerbewijzen⁴ wordt aangegeven, blijven de beperkingen bestaan en hebben ze nog steeds kwalijke gevolgen voor de vijfenzestigplussers die vertrekken vanuit stations in bepaalde zones van ons land.

Bij wijze van voorbeeld kan worden verwezen naar de situatie van de senioren die vertrekken vanuit een station zoals dat van Aarlen en die tot 09.01 uur moeten wachten voor ze de trein kunnen nemen naar de kust⁵.

De opeenvolgende toeziende ministers en de NMBS-top hebben over de kwestie van de beperkingen inzake dienstregelingen onveranderlijk unaniem dezelfde uitleg gegeven, met name dat men met die beperkingen op de daluren mikt om te voorkomen dat de overvolle treinen tijdens de piekuren niet nóg meer reizigers moeten gaan vervoeren.

De relevantie van die uitleg mag dan nog voor de hand liggen, sommige elementen tonen de beperkingen van een dergelijke redenering aan. Waarom gelden die beperkende maatregelen alleen de ochtendspitsuren en niet die in de namiddag?

De toch wel zeer schappelijke prijs van dat vervoerbewijs is een ander argument dat geregeld ter rechtvaardiging van die beperkingen inzake dienstregelingen wordt aangevoerd. Niettemin is die prijs in minder dan 10 jaar meer dan verdubbeld⁶!

Is het nochtans — en zeker nu met de economische crisis die, zoals het ernaar uitziet, dreigt aan te slepen — niet belangrijk de ouderen, die behalve met financiële moeilijkheden doorgaans ook met mobiliteitsproblemen te kampen hebben, de mogelijkheid te bieden voor een prikje en in goede omstandigheden te reizen?

En Commission de l'Infrastructure, des Communications et des Entreprises publiques de la Chambre³, de nombreuses interventions ont eu lieu ces dernières années au sujet des restrictions horaires touchant le billet senior, hélas sans succès à ce jour.

Comme l'indiquent toujours les conditions générales de la SNCB relatives à ses titres de transport⁴, les restrictions demeurent et entraînent toujours des conséquences malheureuses pour les plus de 65 ans dont la gare de départ se situe dans certaines zones de notre pays.

À titre d'exemple, il suffit d'imaginer la situation que vivent les seniors qui doivent, à partir d'une gare telle que celle d'Arlon, attendre 9h01 pour pouvoir prendre le train et se rendre à la mer⁵.

Les ministres de tutelle successifs, ainsi que les dirigeants de la SNCB, interrogés sur la problématique de ces restrictions horaires, donnent, de manière unanime, la même explication: cette restriction horaire vise à cibler les heures dites "creuses", et ce afin de ne pas encombrer inutilement les trains aux heures de pointe.

Si l'on peut concevoir la pertinence de cette explication, certains éléments démontrent néanmoins les limites d'un tel raisonnement. Par exemple, pourquoi ces mesures restrictives ne concernent-elles que les heures de pointe du matin et non pas les heures de pointe de l'après-midi?

Un autre argument, qui est régulièrement mis en avant pour justifier ces restrictions horaires, est le coût relativement peu élevé de ce titre de transport qui, cependant, en moins de 10 ans, a plus que doublé⁶!

Pourtant, et d'autant plus à l'heure actuelle avec la crise économique qui semble devoir perdurer, n'est-il pas important de pouvoir offrir la possibilité aux aînés, qui rencontrent généralement, en plus de difficultés financières, des problèmes de mobilité, de voyager à moindre coût dans de bonnes conditions?

³ Zie onder meer Kamer van volksvertegenwoordigers, vragen nrs. 8568, 1260 en 1725.

⁴ Zie artikel 4 van de voormelde Algemene voorwaarden.

⁵ Vertrek in Aarlen om 9.23 uur en aankomst in Oostende om 13.17 uur.

⁶ De prijs van het seniorenbiljet is gestegen van 100 Belgische frank bij de invoering ervan naar 5 euro op 1 februari 2009.

³ Voir, entre autres, Chambre des Représentants questions n° 8568, 1260 et 1725.

⁴ Cfr article 44 des Conditions générales précitées.

⁵ Départ Arlon 9h23 — arrivée Ostende 13h17.

⁶ De 100 francs belges à sa création, le billet senior est passé, en date du 1er février 2009, à un coût de 5 euros.

In onze vergrijzende samenleving is zorgen voor een goede mobiliteit van de ouderen een van de grote uitdagingen waar ons land voor staat. Men wil van de duurzame mobiliteit een echte politieke prioriteit maken. Komt het dan ook niet de verkozenen toe er bij de NMBS voor te pleiten dat ze die beperkingen inzake dienstregelingen voor het seniorenbiljet afschaft?

Assurer la bonne mobilité de nos aînés, dans notre société vieillissante, est un enjeu majeur dans notre pays. Alors que la mobilité durable se veut une véritable priorité politique, n'est-il dès lors pas de la responsabilité des élus de plaider auprès de la SNCB pour que soient levées les restrictions horaires du billet senior?

André PERPÈTE (PS)
Bruno VAN GROOTENBRULLE (PS)

VOORSTEL VAN RESOLUTIE

DE KAMER VAN VOLKSVERTEGENWOORDIGERS,

A. gelet op de voortrekkersrol die de NMBS-groep speelt in de mobiliteit van de Belgen;

B. gelet op het belang van het openbaar vervoer voor mensen met beperkte mobiliteit, met name de bejaarden;

C. gelet op de wat bijzondere situatie van de landelijke en semi-landelijke gebieden als het om mobiliteit gaat;

D. overwegende dat de NMBS het als overheidsbedrijf aan zichzelf verplicht is een treinenaanbod uit te bouwen dat werkelijk voldoet aan de behoeften van de bevolking;

E. gelet op het succes van het seniorenbiljet, wat het belang daarvan voor de doelgroep aantoonst;

F. gelet op de huidige financiële crisis, die zwaar doorweegt in het budget van de Belgische gezinnen, met name bij de gepensioneerden;

G. gelet op de basistaak die is toebedeeld aan de drie vennootschappen waaruit de NMBS-groep bestaat, met name enerzijds het treinverkeer op het Belgische spoornet bevorderen door aldus een alternatief te bieden voor de minder milieuvriendelijke vervoermiddelen, en anderzijds een dienstverlening van optimale kwaliteit bieden opdat het treinverkeer op zich verhoudingsgewijs sneller zou toenemen dan de verkeersintensiteit van alle vervoermiddelen samen;

H. overwegende dat het noodzakelijk is beslissingen te nemen ter bevordering van het openbaar vervoer, en wel om sociale, economische en ecologische redenen;

VRAAGT DE REGERING:

1. de NMBS te verplichten alle aan het seniorenbiljet verbonden uurbepalingen op te heffen;

2. de dagen af te schaffen waarop het seniorentarief niet geldt;

3. de NMBS aan te moedigen initiatieven te nemen die het seniorenbiljet laagdrempeliger kunnen maken.

24 juni 2009

PROPOSITION DE RÉSOLUTION

LA CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS,

A. considérant le rôle moteur du groupe SNCB dans la mobilité des Belges;

B. considérant l'importance des transports en commun pour les personnes à mobilité réduite, notamment les personnes âgées;

C. considérant la situation plus spécifique des zones rurales et semi-rurales, en termes de mobilité;

D. considérant que la SNCB, en tant qu'entreprise publique, se doit de développer une offre de trains répondant réellement aux besoins de la population;

E. considérant le succès du billet senior, démontrant son intérêt pour le public ciblé;

F. considérant la crise financière actuelle qui grève fortement le budget des ménages belges, notamment chez les pensionnés;

G. considérant la mission de base impartie aux trois sociétés composant le groupe SNCB, à savoir, d'une part, promouvoir le transport ferroviaire sur le réseau belge, offrant ainsi une alternative aux modes de transport moins respectueux de l'environnement et, d'autre part, garantir un service de qualité optimale de manière à ce que l'évolution du trafic soit plus élevée que l'évolution générale du trafic tous modes confondus;

H. considérant la nécessité de prendre toute décision favorisant les transports en commun, et ce pour des raisons sociales, économiques et environnementales;

DEMANDE AU GOUVERNEMENT:

1. d'enjoindre à la SNCB de lever l'ensemble des restrictions horaires liées au billet senior;

2. de supprimer les jours où le tarif senior n'est pas d'application;

3. d'encourager la SNCB à prendre toute initiative permettant de rendre le billet senior plus accessible.

24 juin 2009

André PERPÈTE (PS)
Bruno VAN GROOTENBRULLE (PS)